

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA**

Sarajevo, juni 2013. godine

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA

Član 1.

U Zakonu o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH”, br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, isp. 88/08, isp. 7/09 i 63/10), u članu 7. iza stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Ukoliko Društvo obavlja djelatnost protivno odredbama ovog člana nadležni organ, u postupku inspekcijskog nadzora, donijeti će rješenje kojim se društvu zabranjuje obavljanje te djelatnosti do otkanjanja nedostataka.”

Dosadašnji stav 5. postaje stav 6.

Član 2.

Član 11. mijenja se i glasi:

„Društvo, domaće ili strano, može izvan mjesta sjedišta osnovati jednu ili više podružnica u kojim obavlja svoje djelatnosti.

Podružnice su poslovne jedinice koje nemaju svojstvo pravnog lica.

Podružnica ima mjesto poslovanja i zastupnike, poslove sa trećim licima obavlja u ime i za račun Društva, a djelovanjem podružnice prava i obaveze stiče Društvo.

Odluku o osnivanju podružnice donosi ovlašten organ Društva u skladu sa aktom o osnivanju ili statutom Društva.

Odluka o osnivanju podružnice obavezno sadrži:

- 1) firmu i sjedište Društva koje osniva podružnicu i firmu i sjedište podružnice;
- 2) djelatnost podružnice i
- 3) ime i prezime lica ovlaštenog za zastupanje podružnice.

Podružnica prestaje:

- 1) ako ovlašten organ Društva u skladu sa aktom o osnivanju ili statutom društva donese odluku o prestanku podružnice ili
- 2) ako Društvo koje je osnovalo podružnicu prestane postojati.

Podružnica se registruje u skladu sa Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 27/05, 68/05 i 43/09).”

Član 3.

U članu 135. iza stava 3., dodaje se novi stav 4., koji glasi:

„Dioničko društvo ne može davati zajmove, kredite ili obezbjeđenja za sticanje svojih dionica”.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 5.

Iza stava 5. dodaje se novi stav 6. koji glasi:

“U postupku restrukturiranja ili finansijske konsolidacije društva dionice nove emisije mogu se plaćati i na drugi način, ukoliko je to propisano posebnim zakonom.”

Član 4.

U članu 143. stav 2., mijenja se i glasi:

„Dioničko društvo dužno je podnijeti zahtjev Komisiji za odobrenje javne ponude dionica u roku određenom Zakonom o tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH”, broj 85/08)”.

Član 5.

U članu 244. iza stava 5., dodaje se novi stav 6., koji glasi:

„Podnosilac zahtjeva iz stava 1. ovog člana, ukoliko neposredno saziva skupštinu, dužan je utvrditi prijedloge odluka sazvane skupštine i dioničarima omogućiti ostvarivanje prava iz člana 247. ovog zakona.“

Član 6.

U članu 355. iza stava 3., dodaju se novi st. 4. i 5., koji glase:

„Društvo ne može davati zajmove, kredite ili obezbjeđenja za sticanje svojih udjela.

U postupku restrukturiranja ili finansijske konsolidacije društva novi udjeli mogu se sticati i na drugi način, ukoliko je to propisano posebnim zakonom.”

Član 7.

U članu 377. stav 1. tačka 6), riječi: “stav 2.”, zamjenjuju se riječima: “stav 3.”.

Član 8.

Iza člana 382. dodaje se novi član 382a. koji glasi:

„Nadležna federalna ministarstva dužna su donijeti propise iz člana 7. stav 6. ovog zakona, najkasnije do 30.06.2014. godine.“

Član 9.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

**OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA**

I – USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana III. 1. b), koja je izmjenjena amandmanima VIII, LXXXIX i CVI Ustava Federacije Bosne i Hercegovine prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine utvrđivanje ekonomske politike, uključujući planiranje i obnovu, te politiku korištenja zemljišta na federalnom nivou.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Premijer Federacije Bosne i Hercegovine i član Upravnog odbora Vijeća stranih investitora u Bosni i Hercegovini u Sarajevu, dana 07.10.2011. godine, potpisali su zajedničku izjavu u cilju otklanjanja pravnih i dugih prepreka za investiciona ulaganja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine prepoznala je značaj ostvarivanja saradnje sa Vijećem stranih investitora u Bosni i Hercegovini koje obuhvata približno 12.000 zaposlenih i investicije od približno sedam milijardi eura, te je potpisivanjem zajedničke izjave prihvaćena obaveza konkretnijeg razmatranja 67 preporuka Vijeća stranih investitora sadržanih u dokumentu pod nazivom „Bijela knjiga“, a kojim se vlastima sugerišu prioritete reforme radi otklanjanja ključnih prepreka za investiciona ulaganja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Uzimajući u obzir da se određeni broj navedenih primjedbi i sugestija odnosi i na odredbe Zakona o privrednim društvima («Službene novine Federacije BiH», br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 7/09 i 63/10), potrebno je da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine utvrdi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima u predloženom tekstu, kojim se na odgovarajući način otklanjaju primjedbe koje se odnose na odredbe ovog Zakona.

III – JAVNA RASPRAVA

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 54. sjednici održanoj 13.06.2012. godine, utvrdila je Nacrt zakona o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine i Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima, te su isti upućeni u parlamentarnu proceduru.

Navedene nacрте zakona razmatrao je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, i to: Predstavnički dom na sjednici održanoj 07. i 08.11.2012. godine i Dom naroda na sjednici održanoj 12.11.2012. godine, te su u oba doma usvojeni zaključci da dostavljeni tekstovi nacrta zakona mogu poslužiti kao dobra osnova za izradu teksta Prijedloga zakona o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine i Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima, dok je predlagač zadužen da organizuje i provede javnu raspravu.

Postupajući u skladu sa navedenim zaključcima, a u cilju sačinjavanja što kvalitetnijeg teksta Prijedloga zakona o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine i Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima, Federalno ministarstvo energije rudarstva i industrije preduzelo je niz aktivnosti, te su tako navedeni tekstovi nacrtu zakona sa obrazloženjem objavljeni i na službenoj web stranici Ministarstva (www.fmeri.gov.ba), čime su isti postali dostupni najširem krugu zainteresovanih lica, koja su nakon uvida u objavljene tekstove imala mogućnost da na adresu Ministarstva (Alekse Šantića b.b. Mostar) dostave sve eventualne primjedbe i sugestije.

Pored toga, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, putem pošte, dostavilo je nacрте ovih zakona na adrese 26 privrednih društava u kojim Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije vrši ovlaštenja po osnovu učešća državnog kapitala, zatim federalnim ministarstvima koja u drugim privrednim društvima vrše ovlaštenja po osnovu učešća državnog kapitala, Savezu samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, Udruženju poslodavaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i svim vladama kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine sa zahtjevom da kantonalne vlade tekst ovih nacrtu upute opštinama i svim drugim relevantnim subjektima u svom kantonu, a radi dostavljanja eventualnih prijedloga i sugestija.

Takođe, održane su javne rasprave o predmetnim nacrtima zakona, i to: Javna rasprava u prostorijama Privredne/gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, koja je održana dana 20.12.2012. godine i Javna rasprava u prostorijama Ureda Privredne/gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine u Mostaru, koja je održana dana 08.02.2013. godine.

Nakon što su razmotreni svi prijedlozi i sugestije, koji su Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije dostavljeni u pismenoj formi ili na drugi način, sačinjen je tekst Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima.

IV – OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Članom 1., nakon obavljenih konsultacija sa predstavnicima Federalne uprave za inspeksijske poslove, u postojećem članu 7. Zakona o privrednim društvima dodaje se novi stav 5. kojim se nadležni organ obavezuje da donese rješenje kojim se privrednom društvu zabranjuje obavljanje djelatnosti ukoliko u postupku inspeksijskog nadzora utvrdi da privredno društvo obavlja djelatnost protivno odredbama člana 7.

Članom 2., vrši se izmjena postojećeg člana 11. Zakona o privrednim društvima, kojim je uređeno pitanje osnivanja podružnica privrednih društava, na način da se osnivanje podružnica na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine omogućava i domaćim i stranim privrednim društvima s tim da je predviđeno da se podružnica registruje u skladu sa Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 27/05, 68/05 i 43/09).

Izmjenom člana 11. na navedeni način prihvata se jedna od preporuka Vijeća stranih investitora u Bosni i Hercegovini, te se ujedno vrši usklađivanje Zakona o privrednim društvima sa članom 51. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju kojim je utvrđeno da će Bosna i Hercegovina u pogledu poslovnog nastanjanja društava Zajednice na teritoriji Bosne i Hercegovine odobriti tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji daje vlastitim društvima, a što uključuje i osnivanje podružnica, kao i usklađivanje sa odgovarajućim zakonima u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu.

Potrebno je napomenuti da je u Federaciji Bosne i Hercegovine oblast registracije poslovnih subjekata uređena odredbama Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine, te da je članom 15. stav 2. ovog Zakona propisano da se podružnica ili poslovna jedinica subjekta upisa upisuje u glavnu knjigu registra osnivača dijela ili poslovne jedinice subjekta upisa.

Obzirom da je predloženom izmjenom člana 11. Zakona o privrednim društvima predviđeno da podružnicu mogu osnovati i strana privredna društva, odnosno privredna društva koja nisu upisana u registru poslovnih subjekata koji vode domaći sudovi, to je potrebno izvršiti i odgovarajuće izmjene Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Članom 3., u skladu sa preporukom da je finansiranje kupovine dionica/udjela potrebno preciznije regulisati u Zakonu o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine, u članu 135. iza stava 3., dodaje se novi stav 4., koji glasi: „Dioničko društvo ne može davati zajmove, kredite ili obezbjeđenja za sticanje svojih dionica”.

Dopuna člana 135. novim stavom 4. u potpunosti je izvršena u skladu sa prethodno pribavljenim mišljenjem Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 07/1-49-3198-1/11 od 15.12.2011. godine, dok se dopunom istog člana novim stavom 6. ostavlja mogućnost da se plaćanje dionica nove emisije može izvršiti i na način koji nije uređen odredbama Zakona o privrednim društvima ali samo ako je to predviđeno posebnim zakonom.

Članom 4., u članu 143. stav 2., mijenja se i glasi: „Dioničko društvo dužno je podnijeti zahtjev Komisiji za odobrenje javne ponude dionica u roku određenom Zakonom o tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH”, broj 85/08)”.

Predmetna izmjena izvršena je u skladu sa mišljenjem Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 07/1-49-3198-1/11 od 15.12.2011. godine, u kojem je pored ostalog navedeno da je neophodno izvršiti usklađivanje člana 143. Zakona o privrednim društvima sa članom 29. stav 1. Zakona o tržištu vrijednosnih papira na predloženi način.

Članom 5., u članu 244. Zakona o privrednim društvima dodaje se novi stav kojim se prilikom neposrednog sazivanja skupštine, sazivač obavezuje da utvrdi prijedloge odluka sazvane skupštine i da dioničarima omogući ostvarivanje prava iz člana 247. Zakona o privrednim društvima.

Iako je ovakva obaveza za sazivača skupštine proizilazila i iz važećeg teksta Zakona, preporuka je prihvaćena iz razloga što se predloženom dopunom jasnije formuliše član 244. Zakona o privrednim društvima, odnosno preciznije se utvrđuju prava dioničara i obaveze sazivača skupštine.

Članom 6., u članu 355. iza stava 3., dodaju se novi st. 4. i 5. u cilju usaglašavanja dopunjenog člana 135. koji se odnosi na dionička društva i ovog člana koji se odnosi na društva sa ograničenom odgovornošću, kao i uz identično obrazloženje za izvršene dopune.

Članom 7., u članu 377. stav 1. tačka 6), riječi: “stav 2.”, zamjenjuju se riječima: “stav 3.” radi usklađivanja ove kaznene odredbe sa dopunom člana 248. Zakona o privrednim društvima, koja je izvršena na način da je član 248. dopunjen novim stavom 2., dok je dotadašni stav 2. postao stav 3. Ova dopuna člana 248. izvršena je članom 27. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima (“Službene novine Federacije BiH”, broj 84/08).

Članom 8., uspostavlja se zakonski rok u kojem su nadležna federalna ministarstva dužna postupiti u skladu sa članom 7. stav 6. Zakona o privrednim društvima, kojim je predviđeno da propise o uslovima za obavljanje djelatnosti privrednih društava donose nadležna federalna ministarstva.

Članom 9., propisuje se stupanje na snagu Zakona.

V – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

**TEKST ČLANOVA ZAKONA O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA
U KOJIM SE VRŠE IZMJENE I DOPUNE**
(„Službene novine Federacije BiH“, br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07,
84/08, 88/08, 7/09 i 63/10)

Član 7.

Društvo može kao svoju djelatnost obavljati sve poslove, osim onih koji se po zakonu ne mogu obavljati kao privredna djelatnost.

Zakonom može biti utvrđeno da se određene djelatnosti mogu obavljati samo na osnovu prethodnog odobrenja ili drugog odgovarajućeg akta nadležnog organa.

Društvo može početi s obavljanjem djelatnosti danom upisa u registar društava i kada organu nadležnom za inspekcijski nadzor dostavi obavještenje o početku obavljanja djelatnosti i ispunjavanju uvjeta tehničke opremljenosti, zaštite na radu, zaštite i unapređenja životne sredine i drugih uvjeta propisanih za obavljanje te ili tih djelatnosti.

Ispunjenost uvjeta iz stava 3. ovog člana nadzire nadležni organ u postupku inspekcijskog nadzora.

Propise o uvjetima za obavljanje djelatnosti iz stava 3. ovog člana donosi nadležno federalno ministarstvo.

Član 11.

Društvo može imati podružnice izvan mjesta sjedišta društva.

Podružnice su poslovne jedinice koje nemaju svojstvo pravnog lica, ali mogu obavljati sve poslove u okviru djelatnosti društva upisane u registar društava i pri tome sticati prava i preuzimati obaveze u ime i za račun društva.

Podružnice se upisuju u registar društava u registarskom sudu kod kojeg je upisano Društvo.

Član 135.

Uplata dionica nove emisije u novcu može se vršiti u ratama, u roku koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana donošenja rješenja Komisije o uspješnoj emisiji dionica.

Uplaćenim ratama prvo se izmiruje dionička premija za sve upisane dionice, a zatim nominalna vrijednost pojedinačnih dionica.

Plaćanje dionica ne može se vršiti prebijanjem potraživanja prema dioničkom društvu.

Izuzetno u društvu koje se nalazi u postupku privatizacije plaćanje dionica može se vršiti konverzijom potraživanja prema dioničkom društvu, osim u privrednim društvima koja obavljaju djelatnosti iz oblasti: energetike, telekomunikacija, pošta i željezničkog prometa.

Član 143.

Povećanje osnovnog kapitala emisijom novih dionica obavlja se putem javne ponude, ako odlukom nije izričito drugačije utvrđeno.

Nadzorni odbor dioničkog društva je dužan podnijeti Komisiji zahtjev za odobravanje javne ponude dionica, najkasnije 30 dana od dana donošenja odluke o povećanju osnovnog kapitala.

Upis dionica nove emisije vrši se na osnovu rješenja Komisije o odobrenju javne ponude dionica i objavljenog javnog poziva za upis i uplatu dionica, ili prijave zatvorene prodaje, u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.

Član 244.

Zahtjev za sazivanje skupštine može podnijeti:

- 1) dioničar ili grupa dioničara sa više od 10% ukupnog broja dionica s pravom glasa;
- 2) član nadzornog odbora;
- 3) odbor za reviziju.

Zahtjev za sazivanje skupštine, sa prijedlogom dnevnog reda, podnosi se nadzornom odboru u pismenoj formi.

Ukoliko nadzorni odbor, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, ne objavi obavještenje o sazivanju skupštine, na način iz člana 242. ovog zakona, podnosilac zahtjeva ovlašten je na isti način neposredno sazvati skupštinu i obavezan je o tome pismeno obavijestiti Komisiju.

Lica iz stava 1. ovog člana ovlaštena su neposredno sazvati skupštinu, bez prethodnog podnošenja zahtjeva nadzornom odboru, u slučaju da pet mjeseci po isteku poslovne godine nadzorni odbor nije sazvaio skupštinu radi izjašnjavanja o godišnjem izvještaju društva, koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju.

Podnosilac zahtjeva iz stava 1. ovog člana, ukoliko neposredno saziva skupštinu, može zadužiti sekretara društva da izvrši utvrđivanje sastava radnih tijela skupštine, objavljivanje obavještenja o sazivanju skupštine na način iz člana 242. ovog zakona, te da poduzme i sve druge radnje neophodne za održavanje skupštine društva.

Član 355.

Osnovni kapital povećava se na osnovu odluke skupštine društva s ograničenom odgovornošću, uplatom ili unošenjem novih uloga.

Članovi društva imaju pravo prvenstva uplate novih uloga, u srazmjeri svojih udjela u osnovnom kapitalu, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o povećanju osnovnog kapitala, ako osnivačkim aktom ili statutom nije drugačije određeno.

Lice koje pristupa društvu, potpisuje izjavu da prihvata sve obaveze i prava utvrđene ugovorom i statutom.

Član 377.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 3.000,00 KM predsjednik i članovi nadzornog odbora društva koji:

- 1) ne sazove skupštinu u slučaju iz člana 193. stav 1. ovog zakona;
 - 2) ne prijavi nadzornom odboru kupovinu dionica nove emisije u slučaju iz člana 214. ovog zakona;
 - 3) ne obavijesti dioničare o sticanju vlastitih dionica, u skladu sa odredbama čl. 227. i 233. ovog zakona;
 - 4) ne objavi obavještenje o prijedlozima dioničara u skladu sa odredbama člana 243. ovog zakona;
 - 5) ne objavi obavještenje o ponovnom sazivanju skupštine u skladu sa odredbama člana 245. ovog zakona;
 - 6) ne sazove skupštinu radi razmatranja godišnjeg finansijskog izvještaja, u roku iz člana 248. stav 2. ovog zakona;
 - 7) ne sazove skupštinu radi ponovnog odlučivanja u skladu sa članom 252. ovog zakona;
 - 8) postupaju protivno odredbama člana 270. i člana 264. stav 4. ovog zakona.
- Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 3.000,00

KM sekretar društva koji:

- 1) ne postupi prema zaduženju iz člana 244. stav 5. ovog zakona i
- 2) ne sazove konstituirajuću sjednicu nadzornog odbora u skladu sa članom 262. stav 4. ovog zakona.